

її незалежності від держави та неприпустимості дискримінації при користуванні правом на здійснення адвокатською діяльністю.

Отже, наявна система безоплатної правової допомоги потребує низки заходів для її вдосконалення та приведення у відповідності із самим законодавством України та основними його принципами

Список використаної літератури:

1 Закону України «Про безоплатну правову допомогу» від 09.07.2011 року

2 Європейська конвенція з прав людини і основоположних свобод від 17.07.1997 року

3. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI.URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5076-17.4>. Конституція України від 28.06.1996 року

5.Постанова Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 року № 465 «Про порядок оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу»

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент ***Храпенко Олена Олегівна***

Шолудько І.О.

студентка 1-го курсу магістратури факультету прокуратури та слідства (кримінальна юстиція) Національного університету «Одеська юридична академія»

РОЛЬ МЕДІАЦІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА

В сучасному суспільстві, для суперечок юридичного характеру властивий відносно високий рівень конфліктної напруженості. Традиційне змагальне вирішення спорів за допомогою правосуддя дуже часто сприяє загостренню конфліктів, і як наслідок припиненню існуючих відносин сторін. Судове вирішення спору нерідко призводить до значних втрат сторонами сил, часу та коштів, а остаточне рішення, зазвичай, не влаштовує як мінімум одну зі сторін. Саме тому, звернення до альтернативної форми врегулювання спору та використання примирних процедур, серед яких чільне місце займає медіація, набувають широкого визнання.

Медіація передбачає позасудове врегулювання конфлікту, яке являє собою чітко структуровану переговорну діяльність, яку здійснює

посередник-медіатор, але рішення приймають сторони. Особливістю є те, що медіатор лише допомагає налагодити комунікацію та підтримує сторони у пошуку шляхів вирішення конфлікту, при цьому він не пропонує варіантів його врегулювання. Сутність процедур альтернативного вирішення спорів полягає в тому, що вони являють собою особливий спосіб забезпечення прав і свобод громадянина, однак ефективність їх застосування значно знижується при за відсутності в їх складі учасника, який може надати юридичну допомогу, тобто адвоката.

Необхідно зауважити, що медіація зорієнтована, насамперед, на вирішення спору який виник між сторонами. Таким чином, діяльність медіатора є найбільш наближеною до професії адвоката. Однак зазвичай, віднаходження рішення не обмежується виключно правовим предметом спору, воно охоплює широке коло питань, пов'язаних з економічними, фінансовими чи особистими інтересами сторін.

Адвокати, як основні суб'єкти надання кваліфікованої юридичної допомоги повинні всебічно підтримувати та розвивати «мировий напрямок» вирішення спорів, як найбільш перспективний з точки зору поставлених перед адвокатурою цілей та завдань. Відповідно до статті 8 Правил адвокатської етики адвокат, за можливості повинен сприяти досудовому та позасудовому урегулюванню спорів [1]. Адвокати виконують величезну роль у врегулюванні конфлікту, коли пропонують сторонам піти на примирення та ефективно сприяють в узгодженні умов припинення розбіжностей між ними. Надання юридичної допомоги сторонам в максимальній відповідності з їх інтересами та бажаннями – обумовлює доцільність розгляду адвокатами можливості та передумов для проведення примирних процедур стосовно конкретного спору. Професійний обов'язок адвоката сприяти врегулюванню суперечок передбачений приватно-правовим призначенням адвокатури, законодавством України та міжнародними нормативними актами, які регулюють питання адвокатської діяльності.

Переваги медіації роблять її привабливою та пріоритетною для використання в адвокатурі. Діяльність адвоката як представника у процесі медіації полягає насамперед у веденні переговорів від імені сторони, її консультування з питань, які виникають у процесі вирішення правових питань, складання або розглядання проекту медіативної угоди. При цьому, адвокат не направляє, а підтримує клієнта та стежить за тим, щоб правові аргументи медіатора не сприймалися стороною як висування вимог і надання юридичної позиції у даному конфлікті.

Ще одним видом надання кваліфікованої юридичної допомоги є участь адвоката у врегулюванні юридичного спору в якості медіатора за умови згоди сторін, а також відповідності адвоката критеріям неупередженості, та незалежності і при наявності в останнього спеціальної підготовки медіатора [2]. В такому випадку, окрім правил адвокатської етики, дії

адвоката мають відповідати міжнародно-визнаним етичним засадам медіації. Медіація повинна здійснюватись з дотриманням принципів: незалежності, неупередженості, нейтральності, доступності, добровільності, професіоналізму, рівності сторін, конфіденційності та автономії.

Сприяючи сторонам в досягненні взаємовигідної угоди про врегулювання спору, адвокат-медіатор буде діяти одночасно в інтересах кожної зі сторін. Для успішної медіації медіатору важливо завоювати і зберегти довіру всіх сторін конфлікту, а тому він повинен залишатися абсолютно нейтральним і не дати жодного шансу сторонам засумніватися в його безсторонності. Оволодіння адвокатом навичок медіатора значно підвищує рівень професійної майстерності адвоката, адже за допомогою техніки перефразування, активного слухання, резюмування вдається краще налагодити комунікацію, з'ясувати інтереси та потреби сторін конфлікту.

Здійснюючи функцію медіатора, адвокат повинен не стільки розглядати особливості правового регулювання відносин сторін та їх правове становище у правовому конфлікті, скільки надавати сторонам допомогу в пошуку відповідних законних варіантів припинення розбіжностей з точки зору узгодження їхніх інтересів. У рамках цієї сфери професійної діяльності адвокат виявляє, досліджує і враховує як правові, так і різні позаправові складові конфліктних відносин сторін, що мають значення при врегулюванні спору. Діяльність адвоката як медіатора спрямована не на застосування права, що припускає лише один справді правильний варіант, а на його використання, в рамках якого можливе знаходження різних варіантів вирішення проблеми, кожен з яких буде вірним за згодою сторін на відповідні умови.

На даний момент, медіація займає вагоме місце в адвокатській діяльності, однак, сучасним адвокатам необхідно змінювати стереотип мислення під час надання клієнтам послуг по врегулюванню спорів. Їм необхідно концентрувати увагу не тільки на правових позиціях клієнта, але і на їх інтересах які сховані за цими позиціями. Адвокат повинен вміти перейти від звичайної для нього стратегії змагальності до вміння застосовувати стратегію консенсусу чи компромісу у взаємовідносинах з іншою стороною спору. Успішне поширення серед адвокатської спільноти процедури медіації надасть можливість адвокатам опанувати нові професійні навички по врегулюванню спорів в позасудовому порядку шляхом застосування процедури медіації.

Список використаної літератури:

1. Правила адвокатської етики n0001891-17 від 09.06.2017р. / Верховна Рада України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001891-17#Text>
2. Про медіацію: Проект Закону України № 3504 від 19.05. 2020 р. / Верховна Рада України URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68877

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент **Ковальчук Інна Сергіївна**

Штельмах Є.О.

студентка 1-го курсу магістратури факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія»

ПЕРЕКОНЛИВІСТЬ АДВОКАТСЬКОЇ ПРОМОВИ У СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ

Кожна професія потребує своїх необхідних, компетентно значущих якостей, якими можна вважати сукупність суттєвих ознак та особливостей людини, що формуються у процесі діяльності та забезпечують професіоналізм спеціаліста. Для професії адвоката визначальним є комунікативна взаємодія, спілкування з клієнтами та багатьма іншими людьми, які так чи інакше входять до поля зору діяльності професіонала.

Актуальність даної теми зумовлена певним дефіцитом ораторського мистецтва сучасних адвокатів та недостатньою увагою науковців і правових, етичних, логічних та психологічних аспектів його діяльності в ході судового розгляду справи.

Значення ораторського мистецтва в адвокатській діяльності важко переоцінити, адже ця публічна професія пов'язана із необхідністю не лише досконало знати і правильно інтерпретувати закон, а й уміти переконувати у правильності своєї позиції широке коло осіб: суд, органи досудового розслідування, громадян, що досягається за допомогою сили слова.

Юридична риторика, зокрема судова, що проявляється у формі виступів адвоката на судових процесах, відіграє провідну роль при розбудові правової держави і громадянського суспільства в Україні.

Судова промова адвоката не офіційна професійна його промова, яка є обов'язковим компонентом найважливішої судової процедури судових дебатів. Від майстерності судової промови адвоката нерідко залежить якість і результативність судового процесу. Тому для адвоката, як професійного учасника цього процесу, володіння юридичною риторикою, і особливо судовою, здатність її оптимально використовувати є першорядним завданням.

Саме через ступінь володіння юридичною технікою, багатством загального лексичного і спеціального юридичного лексичного запасу і